

nes-
la 03-550
l.

L4P

bvch 289

KW

por.

PODGÓRSKA Paulina
zam. Matuszewska

5 VII 1943 - 1X 1944

2226/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

9. 2226/1sk

Podgórska Paulina

Zem. Matuszowska

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 8, s. 1-13

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 2, s. 1-4

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja ✓

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie ✓ ksero 1szt.

I/1 Relacja

- Relacja sporządzona J. Wolanin, Zielona Góra 1997, rkps, wyd., k. 3, s. 1-4
- Schemat relacji o wojennej służbie kobiet - żołnierzy w I i II Armii WP w latach 1939-1945, W-wa 1999, mp, rkps, wyd., k. 3, s. 5-10.
- Dane biograficzne Pauliny Podgórskiej-Matuszewskiej oprac. przez A. Suwawską, 2005, mp, rkps, wyd., k. 2, s. 11-13.

(2)

T. 850

K 500
U.F. 2

I Dane osobowe

ppor. Paulina Podgórska-Matuszewska
urodzona w 1924r w obwodzie woj. tarnopol.

II Wykształcenie średnie.

III Nie dotychczas jej wojsna służba 1939r.

IV Paulina Matuszewska jako cała mała grupa dziewcząt została wraz z rodziną deportowana do aryjskiej części łubuskiego powiatu. Tam a mami ojciec, matka i młodszy brat pracowali w polchozie. Paulina w rok 1943 została zmobilizowana do wojska polskiego

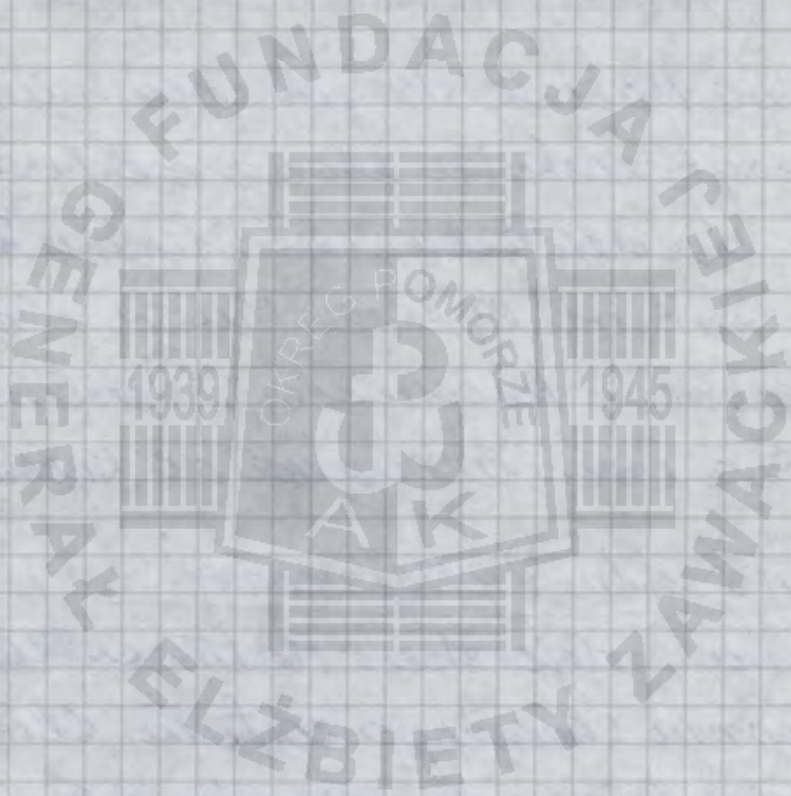
V Przejście służby wojskowej

Paulina Podgórska-Matuszewska po przesiedleniu do stopnia chorążego została skierowana ^{15 lutym 1944r} do

(z rodziną Bianerok Włodzimierz i Emilie, Chwał z domu Sykato) do 3 Dywizji Piechoty im. Romualda Traugutta, do 9 pułku. 3 kompan. młodzierny na starnowsko plutonu.

jej drogą przebiegała to ustanowione mauzoleum na cześć a tytuł samych szkoleń przez wojsko na front. Pierwszy etap bojowy sformowanie reki Bug na Kuty i dalej to przyczynił się Narecko-Matuszewska nad rozdzieraniem Wisły i Pilicy.

~~na konach na prany formy brzeg, aby mozná
bylo jez, pretransportovane~~

W sierpniu 1944r jej pułk w okolicy Warki
brak uderzył w forsowaniu Wisły. Sprzedawca odpowie-
dzialność za wykonanie zadań jej bójny był.

Kopanie traw szczyt, nawiązanie łączności,
sprawy drzewa wystąpił stanowisk rozlokowania
miejscowości, było zbyt małą odpowiedzialnością,
Początek był b. rygorystyczny, uparte jeśli
chcieli o dyscyplinę na froncie, ale jedyną -
czasem traktując jako d-cc plutonu.

Pod koniec sierpnia dobiegły wieści o wybuchu
Powstania Warszawskiego.

15 września Gen. L. Frontu Białoruskiego
Gen. płk Malinik prezydent Berlingowi rozkaz
przygotowania się do przesmarowania Wisły i uchwycenia
przejścia na lewym brzegu Wisły w czasie
15-16 września 1944r. Nastąpił wymarsz

a nad Pilińcem do przyczółka warszawy. Forsowanie
z prawego brzegu miało dwa mosty ^{kolonijami Pomocznymi} było
tak bombardowane i osioblone, że prawie się nie
odległo. Na prawym brzegu w czasie próby wejścia
początkowo, rannym został d-cc pułku mjr Miernicki.

Dopiero po przeorganizowaniu, w nocy z 18-19 IX
zdecydowano przemieścić rezerwy z ci kolumn z moździa-
zami. Gwałtownie d-cc trwał trudne walki uliczne,
walki, kołono o kładzie kamiennej. Ciężki ludnie,
zostało kilku rozbitków ^{w różnych oddziałach Powstalców} demów gromad-
dził się ludnie i trwał w wielkim porządku.

19 września Niemcy zdobyli czołgami, budynki przy Wilanowskiej 41 i 42. Odcięli wąski pas między łasko gęstym ogniem, żeby uniemożliwić przejście pomocy, ani przygotowania się ludzi na prawy brzeg. Władziere mi blaty już użyciu w walce bo nie było mi, po drugiej stronie żaluzji obstrępyjące te stonowskie.

21 września ^{nieprzysiężni} ostre i w silnym ogniu artylerii domy przy ul. Solec. Pod wieczór Niemcy przebili mury domu nr 39 i dostali się do wnętrza.

Podgórska i Błonieńsk walczyły już jako piechota ponosząc ogromne straty do kierunku artylerii. Na pewien czas uszedł napór wroga, dzięki temu, że grupa obserwatorów artylerijskich skierowała ogień artylerii z prawego brzegu na Solec. wtedy stoto się możliwe wycofać się do sąsiednich domów przy ul. Solec 41 i 43. W czasie tych walk została ciężko ranna Leona Błonieńsk-Nowakowa. Podgórska została ranna a Kłkowska rannierannu. Jenerał przez 3 dni przy Wilanowskiej 1 w całym domu mieszkają się grupa ^{zika drzezi} powstańców, Łoski, Pawełek i Berlingowicz, która walczyła.

Decyzja Dow. 1 Armii Łukmiała: w noc 22 na 23 IX 1949 ewakuować resztki 3 i 1 batal. 9 pułku z przysiężką czerwiakowskiego. Ewakuacja przebiegała dramatycznie. Wtedy przenosono rannych żołnierzy nad brzeg Wisły. W osekivaniu na łódki, powstańcy i ludność cywilna była bombardowana przez Niemców, Przez drugi Leona Błonieńsk przetrawiono 7

na przeg Wisty, zostata ranna. Rozemnie sie
nad jej glona pracowalnik. Stracila przytomnosc
i zostala bezpomocy. Paulina Poetgirskia
i Emilia Chrut-Sykalo zostaly wieste do
miesci. Janka Potanerek rozmierz jako jeniec
z innymi wartykami powstancow zostala
przeniesiona do polowego szpitala we Wlochowie
pod Karpacz.

VI Sytuacja powojenna nie jest z namy blizej,
pomocni nie namygnieszcie klaczkow!

Wiedomo, ze mieszka w Warszawie
przy ulicy Salwarskiej nr 3. Jozefina miedzka
dostala syna, który jest b. zdrowy. Ma
wzrost.

informacja zebrała
Jm. Jm. Jm.

I/1/5
2226 na/105

**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
W I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można sporządzić również w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu ale nie rozdzielając opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko (także panińskie z datą zmiany), imiona

*Paulina -
Izabella Matuszewska z domu*

2. Data i miejsce urodzenia (w przypadku wsi podać powiat)

16.11.1923 r. Tarnopol Powiat

3. Imiona rodziców, nazwisko panińskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej

*Straniśsk. Maria z domu
Stenecka*

4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu

*Warszawa 03-550
Targówek*

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie (nazwy szkół i lata ich ukończenia)

Średnie Państw. Szkoła Wojskowa

2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem

*14 Diodorin
Remanów w pow. Tarnopol, powiat
Izbaras'*

3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem (nauka, praca-jaka?)

Gymnazjum / nauzej

4. Przynależność do ZHP, PCK, PWK, ZMW, Sodalicia Mariańska

nie

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna

nie

1943. 5. VII

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji (jakiej?)

Wojsko Polskie

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR? (wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy)

W 1940 roku w styczniu w Niemczech -
ziemię na Ural Z.S.R.R.

2. Moja droga do wojska polskiego (mobilizacja - podać przez kogo zmobilizowana i kiedy, zaciąg ochotniczy)

Zaciąg ochotniczy

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania

5. VII 1945 r. Wojsko 3 D.P. im

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskowa

Demobilizacja 18. XI 1945 r. Traugutta
H.F. Abt. 1. - szereg 587 abt.
18. Dyw. Piechoty 7. pp. Szereg 18. Dyw.

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska lub funkcje w wojsku

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku (szkoły, kursy, itp.)

Wojakowe w Pieszawie po uzyskaniu stopień chorążego

7. W jakich bitwach brała udział (miejsce, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i kiedy?)

1944 w zeszłym wrześniu przy szostek Czemio
Kontuzji w Warszawie.

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji (data ostatniego awansu)

porucznik

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

w/g załącznika

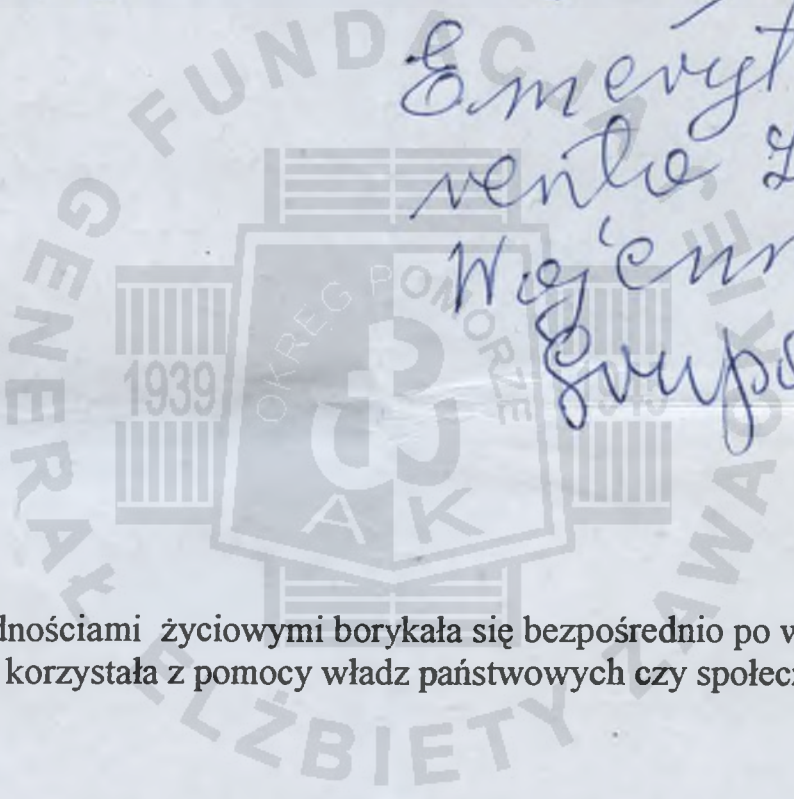
V. ŻYCIORYS POWOJENNY

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne. (Jest bardzo pożądane nadsyłanie oddzielnych wspomnień przedstawiających losy wojenne i powojenne)

dob

lipiec 1960 r do 31. V 1988 r

Emerytura i renta inwalidzkiej wojennego - Grupa III.

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się bezpośrednio po wyjściu z wojska, czy korzystała z pomocy władz państwowych czy społecznych?

Nie

3. Obecne źródło utrzymania (emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidzkiej wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa)

Emerytura, Renta inwalidzkiej wojennego III Grupa

4. Obecny stan zdrowia

dobry, decyduje się na nadciśnienie.

9/1/8

5. Z jakiego rodzaju pomocy służby zdrowia korzystała ?

Rejonowej Przychodni

6. Czy była represjonowana po wojnie (sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data i miejsce)

Nie

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególnie sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci – ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

na Walu, Mamma ^{ciężka} zmarła 1968
Dwoch moich bróc żołnierzy
zginęło. Siostrę pochowano
30. grudnia 1998 roku w Gostab
Syn pracuje jako mechanik
Samochodowy.
Coś jest na świecie.

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji
- bardzo prosimy o podawanie , na nadsyłanych fotografiach, daty, nazwy jednostki, miejsca oraz w miarę możliwości imion i nazwisk osób tam uwiecznionych.

Czytelny podpis

.....

Data .....

Odznaczenia

1. Polonia Restituta =
14. IX. 1973 r.
2. Krzyż Osmiejniński
9. XI. 1987 r.
3. Krzyż Powstania Warszawskiego
wskiego 11. II. 1987 r.
4. Krzyż Walczyńcych. —
16. V. 1946 r.
5. Brązowy Krzyż Walczyńcych
Na Pola Chwały —
VII. 1945 r.
- 6 Medal za Zasługi DLA
Obronności Kraju —
21. IV. 1966 r.
7. Medal za Waleczność w Walkach
o Berlin 21. IV. 1966 r.
8. Za Odwagę w Nysie i Białym
26. IX. 1945 r.

Dane biograficzne Pauliny Podgórskiej-Matuszewskiej

Urodziła się 16 stycznia 1923 r. w Czocharach pod Zbarażem. Ojciec był urzędnikiem państwowym – komisarzem Izby Skarbowej. Dziadkowie Pauliny mieli niewielki majątek na Podolu. Paulina uczyła się w gimnazjum w Tarnopolu.

W lutym 1940 r. wraz z całą rodziną została wywieziona na Syberię. Pracowała tam przy wyrębie lasów i obróbce drzewa. Z powodu ogromnych mrozów i niestęchanie ciężkich warunków bytowania, podobnie jak inni Polacy – zesłańcy rodzina Pauliny chorowała, ojciec zmarł we wrześniu 1940 r. Zostało tam wiele polskich grobów. Gdy brakowało desek na trumnę, zrywano tarcice z dachów.

Gdy Polacy otrzymali dowody tożsamości umożliwiające przenoszenie się do wybranych kołchozów, Paulina z rodziną (już bez ojca) przeprowadziła się bliżej Swierdłowska do Nowej Lali. Tam pracowała początkowo jako świniarka, potem została kierowniczką stołówki. W roku 1942 uczyła polskie dzieci w szkole podstawowej. Usiłowała dostać się do armii Andersa – niestety bezskutecznie.

Dopiero latem 1943 r. po pokonaniu wielkich trudności komunikacyjnych dotarła do armii Berlinga organizowanej przez Związek Patriotów Polskich. W Sielcach nad Oką rozpoczęła służbę wojskową w Samodzielnym Batalionie Kobięcym im. Emilii Plater.

We wrześniu 1943 r. została zakwalifikowana do Szkoły Oficerskiej w Riazaniu, dokąd skierowano 54 dziewczęta z Batalionu Kobięcego. Tworzyły tam oddzielną kompanię szkoloną według regulaminu dla męskich jednostek bez żadnej taryfy ulgowej. Był to kolejny bardzo ciężki etap w jej życiu, tym bardziej że szkolenie odbywało się w uciążliwych warunkach zimowych.

Szkołę Oficerską Paulina ukończyła w stopniu chorążego. W lutym została skierowana do 3 Dywizji Piechoty – do 9 pp, gdzie objęła stanowisko dowódcy plutonu moździerzy w 3 batalionie. Okazała się utalentowanym dowódcą męskiego plutonu. Potrafiła utrzymać w nim konieczną dyscyplinę wojskową, a równocześnie bardzo dbała o swych żołnierzy.

Gdy latem 1944 r. 9 pułk piechoty wyruszył na front, Paulina brała w jego składzie udział w forsowaniu Bugu, a potem Wisły, by znaleźć się na przyczółku warecko-magnuszewskim, gdzie 3 Dywizja Piechoty im. Romualda Traugutta walczyła z Niemcami niemal do połowy września 1944. Wtedy dywizja otrzymała rozkaz przeprawy przez Wisłę na pomoc powstańcom warszawskim. W nocy z 16 na 17 września 9 pp – a w nim także Paulina ze swym plutonem i Janina Błaszczak ze swą kompanią – usiłowały przedostać się przez rzekę

I/1/12

pod szalejącym ogniem nieprzyjaciela, dopiero jednak 18 września wśród gradu pocisków ostrzeliwujących przeprawę udało im się osiągnąć cel. Znalazły się na przyczółku czerniakowskim ze swymi zdziesiątkowanymi oddziałami.

Cały 9 pp wraz z resztkami powstańców prowadził tam nierówną walkę z Niemcami do 23 września. Gdy pułk otrzymał rozkaz ewakuacji na prawy brzeg Wisły, Paulina Podgórska i Janina Błaszczak (ciężko ranna) dostały się do niewoli. Ranną Janinę uratowały nieznane kobiety z Pruszkowa, a potem sanitariuszki AK, wyprowadzając ją w cywilnym ubraniu ze szpitala w Skiermiewicach. Paulina Podgórska była przesłuchiwana przez Niemców w alei Szucha. Nie przyznała się, że jest oficerem WP i znalazła się w obozie koncentracyjnym w Stutthofie. Gdy po wielu latach pokazano jej zdjęcie dziewczyny w polskim mundurze wojskowym prowadzonej przez hitlerowców, rozpoznała na nim siebie.

Po wojnie Paulina wyszła za mąż i przyjęła nazwisko męża – Matuszewska. Pracowała w Instytucie Tele-Radiotechnicznym jako starszy planista. Gdy po 30 latach spotkała się w Warszawie z Janiną Błaszczak-Wolanin, wzruszającym wspomnieniom nie było końca.

Paulina zmarła w październiku 2001 r.

Opracowano na podstawie informacji uzyskanych od Janiny Błaszczak-Wolanin oraz książki Stanisławy Drzewieckiej *Szłyśmy znad Oki*. Wojenne losy i bohaterstwo Pauliny Podgórskiej były również tematem szeregu innych opracowań i artykułów prasowych z lat 1966–83, jak np.:

Obóz koncentracyjny Stutthof, wydanie Gdynia 1966 i wydanie morskie 1970, s. 151, 299

„Za Wolność i Lud” nr 52, 25 XII 1976, s. 20

Gdzie dziewczęta z tamtych lat, s. 14–15

„Mówią Wieki”, Jurgielewicz

„Mówią Wieki”, II 1975, s. 16–19

Ryszard Wójcik

Desant, „Przegląd Tygodniowy”, 15 V 1983, s. 14–20

Czas śladu nie zatrze, *Amazonki frontowych dróg*

Wanda Stańczakowa, *Dramaty na Przyczółku*, „Kurier Polski” nr 180, 16 IX 1981

Paulina razem z powstańcami znalazła się w obozie Stutthof przed wiekła, konystaje ramieniem w obozie z powodu ~~...~~ z blizną się Anni Czerwonej. Pomysł dane biograficzne gromadzić do ramienia po lat temu pisać o niej biografii. Aby jeszcze coś mieć, domyślić się o Paulinie ustaliłam telefon do jej córki Wandy Stawerak (863-89-40) ale ona ma telefon portable - mała milczenie. Szłoda, że sama Paulina po polie

7/1/13

mierzonstwie jakiegos wspomnienia
 Paulina Ludow udomkiem ktulu Praxau'uy lion
 pnychodzida na rebracia i nieraz wspomina
 o walkach na bnyerostku leimiskomslam. Wzyna
 tych obreslciu; grodzi nas gnioty metr po metrze,
 walemytysimy karalimauic me mozdierauic, ho niemy
 luyli z luyt kilisho, mozdieru luyt kuruyteceue". O lue
 Paulina i Janka me morniq o lym wyrawne all
 r innych ustalci w yniku, se pluton Pauliny prauie
 eady zostat wylity

Wiadomo mi od narownstkich Ahowiek, se Pau-
 lina naleriada lakre do Am. Powstancow w armach
 gukie narypawo ja iartokliwie "berlingonhig"

Wojenne luy i kochalshro Pauliny Podgornkiej
 luyt Semateu neregii innych opracowai ralybusoi
 prasowych z lat 1966-1983

2 III 2005 r

A. Kuranska.

ELŻBIETY ZAMA

II Materiały uzupełniające relację

- Kwestionariusz Kół Kombatantek I i II Armii WP przy Zarządzie Warszawskim Ligi Kobiet, W-wa 1972, nups, rkps, oryg., k. 1, s. 1-2
- Kwestionariusz Kół Kombatantek I i II Armii WP przy Zarządzie Warszawskim Ligi Kobiet, W-wa 1981, nups, oryg., k. 1, s. 3-4.

KOŁO KOMBATANTEK I i II ARMII WP przy Zarządzie Warszawskim Ligi Kobiet

KWESTIONARIUSZ

Imię i nazwisko <i>Poulina Matuszewska</i>		ewent. pseudonim	
Imiona rodziców <i>Franciszek Maria</i>		nazwisko panieńskie <i>poślądko</i>	
Miejsce urodzenia /miejscowość, pow. woj./ <i>Graczy-Zbaraske wuj Tarnopol.</i>		data urodzenia <i>16.11.1923r.</i>	
Adres: <i>Mokotowska 46^a m 34</i>		tel. Nr	
Miejsce pracy /ewent. rodzaj renty, emerytury/ <i>Loswioderalne Zakłady Radioelektroniki "Vindó"</i>		19-22-41 4217	
/miejscowości/ <i>Warszawa</i>		nazwa zakładu pracy /stanowisko/ <i>st. planista</i>	
Przynależność partyjna:		Wykształcenie /ogólne, specjalne/ <i>pełne średnie</i>	
Przynależność do organizacji społecznych: ZBOWID <i>Praga-Północ Koto Nr 3</i>		Pełniona funkcja	
Inne organizacje			
Służba wojskowa od <i>5 VII 1943</i> do <i>1944</i>		Obecny stopień wojsk. <i>porucznik</i>	
Nazwa jednostki wojskowej:			
1. <i>Samod. Bat. Łokietka</i> od <i>5 VII 1943</i> do <i>1.10.1943</i> funkcja			
2. <i>Pluc. Szka. Piechoty w Rygan</i> od <i>1.10.43</i> do <i>marzec 44</i> funkcja			
3. <i>3 A.P. 9. p. p. do plutonu mosob.</i> od <i>1.10.44</i> do <i>1.10.44</i> funkcja <i>pluc. plut. mosob.</i>			
Udział w walkach: /wymienić miejscowości lub operacje wojenne/ <i>Warszawa 16. Wrozesień (przebieg Czerwinski)</i>			
Czy była ranna lub kontuzjowana /gdzie i kiedy/: <i>tok w Warszawie 16 Wrozesień 1944 rok</i>			
Dokumenty potwierdzające przebieg służby wojskowej: <i>Lep. Wzrost. Ofic. Rezerwy WKR, W-48. Hiberna</i>			
		/rodzaj dokumentu/	
		/przez kogo wydany/	

Posiadane odznaczenia wojskowe i cywilne: 2 Foto Dobry. ZW. Zon. 2 C. R. Z. A.

Srebrny Jarysz Zastugi
Medal za Warszawę, za Olsztyn
1. Rodzaj odznaczenia
2. Data nadania
3. Za jakie zasługi

Srebrny Jarysz Zastugi	1945 r	
Medal na Polu Chwały	1945 r	
Medal za Pobiech	1946 r	
Medal za Olsztyn	1946 r	
Olsztyńska Gromadzka	1946 r	
Medal za Warszawę	1946 r	

Dodatkowe dane o udziale w walkach, pracy społecznej i inne:

Adnotacje Zarządu Koła:

Data wypełnienia kwestionariusza: Warszawa, dnia 11.09.1972 roku

11/3
Ma 108

KOŁO KOMBATANTEK I i II ARMII WP
przy Zarządzie Warszawskim Ligi Kobiet

KWESTIONARIUSZ

Imię i nazwisko Paulina MATUSZEWSKA		ewent. pseudonim	
Imiona rodziców Franciszek i Maria		Podgórska nazwisko panieńskie	
Miejsce urodzenia (miejscowość, wojew.) Czahary wojew. Tarnopol		data urodzenia 16.II.1923	
Adres: W-wa 03-550- ul.		tel. Nr	
Miejsce pracy (ewent. rodzaj renty, emerytury) renta i emerytura			
(miejscowość)	(nazwa zakładu pracy)	(stanowisko)	tel. służb.
bezpartyjna		średnie	
Przynależność partyjna:		Wykształcenie (ogólne, specjalne)	
Przynależność do organizacji społecznych: ZBOWiD . . . . . tak		Pełniona funkcja	
Inne organizacje . . . . . PPR 1939		1945	
Służba wojskowa od 5.VII.1943 do 1.X.1944		Obecny stopień wojskowy por.	
Nazwa jednostki wojskowej:			
1.5.VII.1943 . . . . . od 1.X.1943 do Bat.Kob.		funkcja szeregowy	
2. Ofic. Szk. Piechoty. od 1.IX.43 do 30.III.44		funkcja kursant	
3. pp. 3 Dy. Piech. 30.III.44 do 1.X.1944		funkcja d-ca plut.moździerzy	
2.X.44-11.III.1945 niewola niemiecka / oboz w Stuttnowie			
Przeczołek Czerniakowski			
Udział w walkach: (wymienić miejscowości lub operacje wojenne)			
ranna 16.IX.1944 podczas forsowania Wisły			
Czy była ranna lub kontuzjowana (gdzie i kiedy):			
Dokumenty potwierdzające przebieg służby wojskowej:		legitymacja oficera rezerwy seria CH Nr.0102489	
		MON Nr. 288 -18.IV.1950t.	
		(rodzaj dokumentu) (przez kogo wydany)	

5/4

Posiadane odznaczenia wojskowe i cywilne:

1. Rodzaj odznaczenia	2. Data nadania	3. Za jakie zasługi
Krzyż Walecznych	20.I.1947	
Krzyż Kawalerski Or.Odr.Polski	14.09.1973	
Brazowy Medal Zsl.na Polu chwały	19.07.1945	
Medal Za Warszawę	11.08.1948	
Brazowy medal za zasługi dla obr.kraju	10.X.1973	srebrny- 1978
Medale pamiatkowe polskie i radzieckie: Za Warszawę, Odrę Nysę i Bałtyk		
Medal Za Berlin, Medal Zwycięstwa i wolności - 1946		

Dodatkowe dane o udziale w walkach, pracy społecznej i inne:

~~Krzyż~~ Złota odznaka honorowa " Za zasługi dla W-wy. I.1978.

Por. rez. Paulina Matuszewska jest uczestniczką walk zbrojnych z Niemieckim najeźdźcą. Do wojska wstąpiła w 1943 roku na terenie ZSRR- skierowana do szkoły oficerów piechoty w Kiazaniu otrzymuje stopień ppor i stanowisko d-cy plutonu moździerzy. Biorąc czynny udział w walkach o Przyczółek Czerniakowski zostaje ranna , następnie dostaje się do niewoli do obozu w Stutthofie. Po wojnie nadal służy w wojsku w DOW.1 i we Włochach koło W-wy pełni funkcję z-cy d-cy garnizonu.

Adnotacje Zarządu Koła:

Data wypełnienia kwestionariusza: Warszawa, dnia . . stycznia 1981 19 . . . . . roku.

W korespondencji
- list z 2002r.

Toruń, dnia 29.1. 2002r.

268/kabr

Pani Paulina Matuszewska
ul.
03-550 Warszawa

Szanowna Pani,

Uprzejmie informuję, że w naszym Archiwum w dziale Wojennej Służby Kobiet została założona w 2001 roku Pani teuszka osobowa o numerze inwentarza 2226/WSK w której umieściliśmy Pani relację ze służby w Wojsku Polskim. Relacja wpłynęła do Archiwum WSK za pośrednictwem Pani Ireny Królikowskiej kombatantki LWP, mieszkającej w Warszawie, która od kilku lat aktywnie współpracuje z Fundacją Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej w Toruniu.

W Archiwum WSK gromadzimy relacje kobiet-żołnierzy z terenu całej Polski z różnych formacji: AK, NSZ, PSK, BCh, LWP. Jestem dokumentalistką Archiwum WSK, zajmuję się gromadzeniem i opracowywaniem dokumentów kobiet - żołnierzy I i II Armii Wojska Polskiego.

Mam wiele przyjaznych kontaktów z kombatantkami mieszkającymi w Warszawie, Wrocławiu, Zielonej Górze, także w innych miastach. Będę ogromnie wdzięczna Pani za odpowiedź. Mam prośbę o ile jest to możliwe to proszę o przysłanie swojego zdjęcia, najlepiej z okresu wojny, może być z okresu późniejszego. Proszę również o kserokopie legitymacji posiadanych odznaczeń. Zależy mi także na pozyskaniu nazwisk i adresów Pani koleżanek kombatantek, może napiszą swoje relacje, wspomnienia.

Wysyłam Pani materiały informujące o działalności Fundacji i Memorialu general Marii Wittek W imieniu Pani Profesor Elżbiety Zawackiej - założycielki toruńskiej Fundacji, serdecznie Panią pozdrawiam, życzę wiele zdrowia z prośbą o nawiązanie kontaktu z naszym Archiwum.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Anna Rojewska
mgr Anna Rojewska

Dokumentalistka Archiwum WSK

Bardzo mi zależy by napisać Pani swój życiorys, ponieważ relacja na schemacie jest nie podpisana. Proszę dołączyć zdjęcie i ksero legitymacji bojowego odznaczenia K 19. Pani losy wojenne są niezłakite. Służba podoficerska u Riezanika i była Pani dowódcą plutonu żołnierzy. Czy znana Pani Langse Kupiec-Zakwiec, mieszkała we Włocławku. Białam u niej. Proszę też o ksero nominacji na porucznika. Białam na zlocie Rządzących 42-letnią 9.12.01

Czekam na odpowiedź, susterka - Anna Rojewska

T. 2226/wsk

LWP

Podgórska Paulina
zam. Matuszewska

IV wypisy ze źródeł (tra. nazwiskowe karty informacyjne)

i

T. 2226/184

ZSRRÓLWP

por. MATUSZEWSKA Paulina Izabella
z d. Podgówska

Zródła informacji:

Relacja własna
Odznaczenia

Kwestionariusz LK 2 egz

Złożono:

Archiwum Pomorski AK
87-100 Toruń ul. W.Garbary 2

I.Król./00

Wa/105

J. 2026 / WSK

LWP

PODGÓRSKA – MATUSZEWSKA PAULINA

zob. Podgórska Paulina

Źródło: Wójtowicz K., *Dziewczęta w rogatywkach*, s. 131

K.Wojt., 2004 r.

T. 2426 / WSK

LWP

PODGÓRSKA PAULINA (Lina), ppor.
zam. Matuszewska

- Szkoła Oficerska w Riazaniu

Źródło: Wójtowicz K., *Dziewczęta w rogatywkach*, s. 11, 25, 27
29, 30, 31, 73, 74, 77, 131

K.Wojt., 2004 r.

PODGÓRSKA Paulina	2226/LSK	KW (1947r)
nr teczki	specyfikacja	
nazwisko, imię /hasło/	I Armia LWP	armia
Podgórska	5 VI 1943 - 11 II 1945	
nazwisko panienskie	data i miejsce rozpoczęcia służby	
Matuszewska	porucznik	
nazwisko po mężu /z datą zmiany/	stopień wojskowy	
	16 II 1923	Czechary
	data i miejsce urodzenia	
Franciszka Maria		
imiona rodziców, nazw. pan. matki	data i miejsce śmierci	
W-wa 03-550		
41.		
obecny adres	źródła i inne zapisy	

LWP

PODGORSKA Paulina

Księżka St Dmureckiej

"Świątyni z nad Olą"

W-wa 1985, Wyd. II, s. 89, 91, 129, 131, 133

Li. Den. 98

T. 2286

1. Armia WP

Matuszewska Paulina z d. Podgórska

- dowódca plutonu strzeleckiego kompanii moździerzy w 9. pułku piechoty 3. DP. W walkach o Warszawie dostała się do niewoli niemieckiej. Była więźniem Stuthoffu
- Źr. Maria Wójcik, Kobiety – żołnierze 1. i 2. Armii WP – biografie i wspomnienia, s. 116 - 119

K.Wojt. 2011

T. 2226/WSK

LWP

PODGÓRSKA-MATUSZEWSKA PAULINA por.

Po ukończeniu szkoły oficerskiej, została mianowana dowódcą plutonu moździerzy w 3 Kompanii 9 Pułku Piechoty 3 Dywizji Piechoty im. Romualda Traugutta. W czasie walk na Przyczółku Czerniakowskim została wzięta do niemieckiej niewoli i wraz z łączniczkami powstania warszawskiego osadzona w obozie Stuthofie, skąd wiosną 1945 r. uciekła. Po wojnie pracowała jako urzędnik, następnie na emeryturze.

Zmarła parę lat temu.

T. 850/WSK

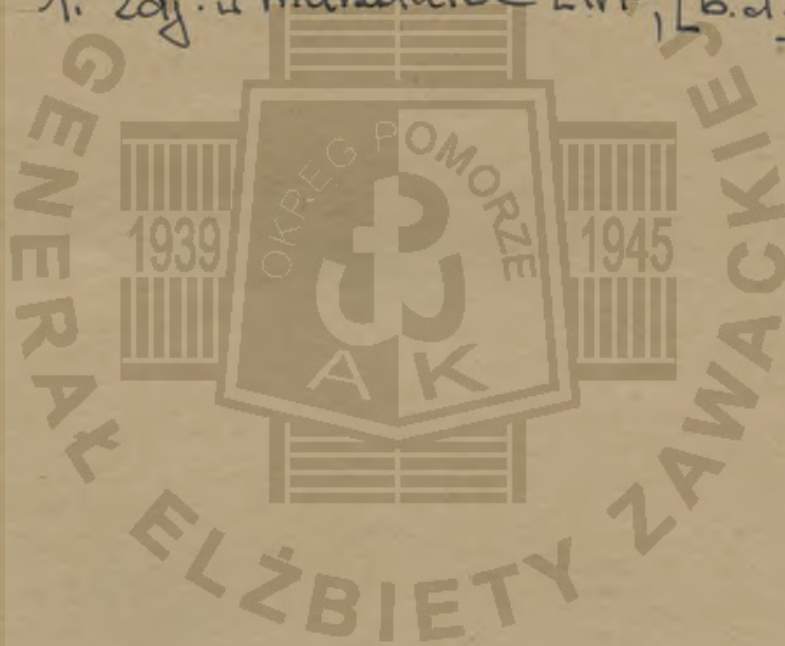
LWP
ZSSR

PODGÓRSKA Paulina

VI. Fotografie

1. zdj. u mundurze LWP, [b.d.], kserokopia

1. WSK

Żenaki osobowe

2. T. 850/WSK

3. Kserokopia

4.

5. Podgórska
Paulina

6. N. N.

7.

8. Uwagi; Opis fot.

z filmu „Gdzie dziewczęta z tamtych
Lat.

Paulina Podgórska

„Glas śladu nie zatrze”

ksero dostarczyła J. Wolarska X 1997 r.

86. VII. 7

adres:

W-wa

ul. Szańwicka nr 3

LWP

PODGÓRSKA Paulina

zaw. Motuszevska

Zob. nr. 2226

850/WSK

PODGORSKA *Paulina*

PODGÓRSKA Paulina

